

tænktilighed ved disse private Anstalter, men saalænge de ere i den Mand's Haand, som de nu ere, og under hans Styrelse, vil jeg altid føle mig beroliget. Man kan sige, at de st. ikkels Menneſter ere i en forbaufende Grad hjælpeløse. Jeg har set paa KellersAnstalt, hvorledes Vidoter næsten Nar ud og Nar ind staa paa samme Sted, de bevæge sig ikke fra Stedet og have kun rent dyriffe Fornødenheder. Man fandt jo nok være noget ængstelig, naar slige Menneſter ganſte ere prisgivne, jeg vil ikke sige til den private Industri, men prisgivne til de Private, men i saa Henseende er jeg beroliget navnlig derved, at jeg har talt med mange Forældre, der have baade aandsvage og døvsstumme Børn i disse Anstalter, og jeg har ikke hørt Noget klage derved, men der har i Reglen været Tilfredshed. Naar vi vide, hvor vanskelige Forældre ere at tilfredsstille, navnlig overfor den Slags Børn, tror jeg, at man derigjennem har en ganſte god Borgen for, at Anstalten styres paa en menneskelig Maade, ligesom jeg ogsaa selv har faaet det Indtryk, og tillige paa en dygtig Maade. Jeg tror derfor, at, om Lovforslaget vedtages, vil hele denne Sag, baade om Mandsvage og egentlig Døvsstumme have faaet en passende Afslutning, og jeg kan heller ikke Andet end yde Pastor Walling-Hansen Anekjendelse, hvad jeg er vis paa, Alle ville gjøre, der have gennemlæst Betænkningen fra ham. Navnlig skal jeg erkende, at han aabent gaar ind paa at sige, at den af ham bestyrede Anstalt slet ikke er saa udmærket i sin Slags, at der ikke kan være Noget at rette ved den paa flere Punkter, og man mærker ogsaa, at der gaar en tilstrækkelig økonomisk Bestræbelse ved Siden af en human Landsreining derigjennem. — Der er altsaa Spørgsmaal, om man skal sætte Stedet ind i Loven, og tillige, om Summen 217,000 Kr. er passende, og om den ikke er noget for rund. Det kan være ret interessant for de ærede Herrer at se i Betænkningen, hvorledes man kommer til Overslaget over Bygningen, nemlig ved at multiplicere Kvadratfladen med 20 Kr. Man spørger: hvor stor Kvadratfladen er af Bygningen og multiplicerer med 20 Kr., og naar der skal være to Etager, multiplicerer man igjen med 2. Vi have lært paa et andet Punkt, nemlig ved Skovembedsmændenes Bygninger, at de blive for dyre; om det tillige er Tilfældet med denne Bygning, der ganſte viist skal have en anderledes Udstyrelse, skal jeg ikke komme ind paa, men det synes i alt Fald ikke, at dette Overslag er uforsholds-mæssigt dyrt, naar man sammenligner det med hvad der foreligger fra lignende Anstalter baade andre Steder og herhjemme. Det er imidlertid Noget, der kan blive Gjenstand for nærmere Under-søgelse. Hovedsagen er at faae en god, solid Anstalt, udstyret uden utilbørlig Luxus, hvad jo ikke skal være Meningen. Jeg anbefaler altsaa Sagen, men jeg vil tillige gjerne anbefale, at An-

stalten bliver lagt i Fredericia, fordi jeg tror, at det vil være det Bedste for hele Landet. Det vil erindres, at der skal Døvsstumme til denne Anstalt baade fra Sjælland og Fyn. Jeg tror rigtignok, at for Fyn ligger Fredericia særdeles passende, og ligeledes for den største Del af Sjælland, i alt Fald for den Del deraf, der ligger Syd for Banen; men selve Pladsen vil efter min Mening ikke være Hovedsagen. Jeg anser Fredericia for det mest tjenlige Sted, og da man kan faae Grunden der paa de samme Betingelser som i Aarhus, nemlig for Intet, behøves der ikke at tages Hensyn dertil. Jeg finder det ogsaa meget rimeligt, at en By sætter saa stor Pris paa at faae en saadan Anstalt lagt der, at den gaar ind paa at give Grunden frit. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget.

Madſen: Det var jo et langt og anbefalende Foredrag, vi hørte fra den sidste ærede Taler, men han har dog ikke været istand til at vælte en tung Sten bort, som tynger paa mit Hjerte i Anledning af disse Menneſter, hvorom der her er Tale, og det maatte maasse være mig tilladt at fremsføre et Exempel paa, hvor vanskeligt det er nu for Tiden og maasse kan blive i Fremtiden, idet der tidt fra Amtsrådets Side gjøres Banſteligheder ved at give det Bidrag, der er omtalt af den sidste ærede Taler, til de Døvsstumme. Idet jeg tillige gaar ud fra, at der som hidtil vil blive bevilget en Sum til de Døvsstummes Undervisning, skal jeg med saa Ord omtale, hvorledes det er gaaet i den Kommune, hvor jeg hører hjemme. For en 4—5 Aar siden tog baade Presten og Sogneraadet sig meget ivrigt af en Drengs Oplærelse, hvis Fader vel var Gaardmand, men som kun havde en Gaard paa lidt over 1 Ed. Hartkorn, en meget daarlig og stærkt prioriteret Eiendom, saaledes, at Sogneraadet var overbevist om, at vedkommende Fader ikke kunde udrede det Tilstrækkelige til at faae Barnet anbragt paa et Institut, samtidig med at faae ham opklædt og overført til Kjøbenhavn. Presten henvendte sig paa Mandens Vegne til Amtsraadet med Begjæring om, at Amtsraadet vilde udrede Betaling for ham paa Kellers Institut som for en Døvsstum, men Amtsraadet lod et af sine Medlemmer reise til Stedet og undersøge Drengens Forhold i Forening med Sogneraadet. Amtsrådsmedlemmet paastaar, at ved-

Retteſe.